

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

на

ГАЗОВ ХЪБ „БАЛКАН“ ЕАД

**За периода
от 01 януари до 31 декември 2019 г.**

Съдържание

1. Статут и предмет на дейност	3
2. Резултати от дейността на Дружеството през 2019 г.	4
3. Финансово-икономическо състояние	6
4. Преглед на рисковете, на които е изложено дружеството	7
5. Събития, настъпили след датата на финансовия отчет	8
6. Бъдещо развитие на Дружеството.....	9

Настоящият годишен доклад за дейността на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД представя коментар и анализ на финансовите отчети и друга съществена информация относно финансовото състояние и резултатите от дейността на дружеството, като обхваща едногодишния период от 01 януари до 31 декември 2019 г.

Той е изготвен в съответствие с изискванията на чл. 39 от Закона за счетоводство, чл.187д, чл.247, ал.1, 2 и 3 от Търговския закон.

1. Статут и предмет на дейност

„Газов хъб Балкан“ ЕАД е еднолично акционерно дружество и българско юридическо лице със седалище в Република България. Дружеството е вписано в Търговски регистър и регистър на ЮЛНЦ към Агенцията по вписванията с ЕИК 205478458 на 18 януари 2019 г. Адресът на управление на Дружеството е България, София, район Люлин - 2, бул. „Панчо Владигеров“ № 66.

Едноличен собственик на капитала на „Газов хъб Балкан“ ЕАД е „Булгартрансгаз“ ЕАД, предлагащ услуги по пренос и съхранение на природен газ, като на по-късен етап не повече от 49% от акциите на „Газов хъб Балкан“ ЕАД биха могли да се предоставят на други физически и юридически лица.

Към датата на изготвяне на доклада няма прехвърлени акции на дружеството на други физически и юридически лица. „Газов Хъб Балкан“ ЕАД работи в сътрудничество с Централноевропейски газов хъб (ЦЕГХ) по разработването, създаването, внедряването и функционирането на платформата за търговия, в следствие на подписан през месец декември 2019 г. Меморандум за разбирателство за сътрудничество при разработването на организиран пазар на природен газ в България. Двете компании си сътрудничат чрез обмен на ноу-хау, информация и най-добри практики по отношение изграждането и функционирането на ликвидна търговска среда с цел развитие и подобряване на условията на пазара на природен газ в България и региона.

Дейността на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД е изцяло изградена в контекста на европейските цели за изграждане на взаимосвързан и единен общеевропейски газов пазар и в подкрепа на плановете за развитие на газовата инфраструктура в цяла Европа. Концепцията за създаване и развитие на газоразпределителен център на територията на Република България, както и създаването на борса за търговия на газ, е активно подкрепяна от Министерски съвет на Република България и Европейската комисия и е строго съобразена с нуждите, идентифицирани от Групата на високо равнище за газова свързаност на Централна и Югоизточна Европа (CESEC).

Основният предмет на дейност на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД включва изграждане и опериране на електронна платформа, на която са създадени условия за сключване на двустранни сделки и борсов пазар с физически и нефизически продукти – природен газ, енергийни продукти, енергийни носители, енергийни, зелени и бели сертификати, въглеродни емисии и други, свързани с енергопотреблението продукти. Акциите на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД не се котират на фондова борса.

Към датата на изготвяне на доклада Дружеството е с едностепенна система на управление – Съвет на директорите. Към 31.12.2019 г. „Газов Хъб Балкан“ ЕАД се представлява и управлява от изпълнителния директор Кирил Равначки.

Членовете на Съвета на директорите към датата на изготвяне на отчета са:

Владимир Асенов Малинов – Председател на Съвета на директорите

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава повече от 25 на сто от капитала на търговски дружества;
- Участва в управлението на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Кирил Димчов Равначки – Член на Съвета на директорите и Изпълнителен директор

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава повече от 25 на сто от капитала на търговски дружества;
- Не участва в управлението на други дружества.

Захари Дечев – член на Съвета на директорите

- Не участва като неограничено отговорен съдружник в търговски дружества;
- Не притежава повече от 25 на сто от капитала на търговски дружества;
- Не участва в управлението на други дружества.

Изплатени възнаграждения на Изпълнителния директор и на членовете на Съвета на директорите за 2019 г. са в размер на 83 хил. лв.

Дружеството няма клонове. Дружеството не е извършвало действия в областта на научноизследователската и развойната дейност през 2019 г.

2. Резултати от дейността на Дружеството през 2019 г.

Дружеството оперира платформи за търговия за нуждите на пазарите на природен газ в рамките на газов хъб „Балкан“. В синергия с физическата инфраструктура на газоразпределителния център се осигуряват необходимите предпоставки за изграждане на първия ликвиден физически и търговски газов хъб в регион на Югоизточна Европа, базиран в България. Като първи етап от изграждането на борсата, „Газов хъб Балкан“ ЕАД предостави на участниците на пазара на природен газ в България и региона възможност да използват търговска платформа с всички необходими функционалности, съгласно изискванията на чл. 10 от Регламент (ЕС) № 312/2014 за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи, техническата и софтуерна среда за осъществяването на Програмата за освобождаване на газ, която съгласно новия Закон за енергетиката, в сила от 8 октомври 2019 г. ще е за период от 5 г. – 2020 – 2024 вкл., както и средносрочен и дългосрочен сегмент за сделки с физическа доставка.

В периода **май-септември 2019 г.** представители на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД, заедно с участници от различни заинтересовани страни, в т.ч. Европейската комисия, ME, EFET, различни пазарни участници и др. участваха в работна група към

Постоянната комисия по енергетика към 44-то Народно събрание с цел разглеждане, обсъждане и гласуване на законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, както и в две кръгли маси по темата. Измененият ЗЕ влезе в сила на 8 октомври 2019 г. и промените са основно насочени към създаване на условия за лицензиране на дейността организиране на борсов пазар на природен газ, респективно функциониране на газова борса, създаването на мерки стимулиращи увеличаването на ликвидността в България, в т.ч. Програма за освобождаване на газ от страна на обществения доставчик, създаване на нови фигури на пазара (доставчик на ликвидност и участник, формиращ пазара), както и прецизиране на текстовете за начина на сключване на сделки, електронната търговия и привеждане на ЗЕ в съответствие с отпадането на временните мерки, съгласно Регламент (ЕО) 312/2014 за балансиране на газопреносните мрежи.

На **23 октомври 2019 г.** във връзка с необходимостта от осигуряване на корпоративен сайт на „ГАЗОВ ХЪБ БАЛКАН“ ЕАД, Дружеството стартира поръчка за осигуряване на сайта на база техническата спецификация за изграждане, създаване и поддръжка на корпоративен сайт на „ГАЗОВ ХЪБ БАЛКАН“ ЕАД. На база получените оферти на **21 ноември 2019 г.** беше сключен договор и сайтът беше успешно въведен в експлоатация на **9 декември 2019 г.**

На **18 ноември 2019 г.** Trauport Limited (Trauport), изцяло дъщерно дружество на TMX Group, и „Газов Хъб Балкан“ ЕАД сключиха споразумение за прилагане на системата за борсова търговия (ETS) на Trauport за търговските нужди на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД. Тя е механизъм за срещане на оферти в реално време и търговска система, създадена специално за да подпомогне стоковите борси да предоставят електронна среда за търговия. ETS се използва широко за организиране на физически и финансови пазари и осигурява на борсите единно решение за прозрачно разпространение на цените, съвпадение на интересите на клиентите и провеждане на коректна търговия. Чрез ETS борсите могат да предложат на своите търговци клиенти директен достъп до ликвидност на пазара чрез търговския екран на Trauport Joule – водещото в Европа решение за електронна търговия на енергийните пазари. Платформата за търговия беше успешно въведена в експлоатация на **9 декември 2019 г.** в рамките на първия проведен търг по Програмата за освобождаване на газа. Останалите сегменти, краткосрочен и дългосрочен бяха осигурени, считано от 2 януари 2020 г. с последващо последователно увеличаване на броя и вида на услугите.

В началото на **декември 2019 г.** „Газов Хъб Балкан“ ЕАД подписа приетото от Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) с решение по Протокол № 209, т. 2 **Споразумение за изпълнение на Програмата за освобождаване на газ.** В тази връзка с оглед провеждането на търговете по Програмата за освобождаване на газа (GRP) за 2020 г., съгласно изискванията на чл. 176а от ЗЕ, „Газов Хъб Балкан“ ЕАД, в качеството си на страна по Споразумението за изпълнение на Програмата и на доставчик на софтуерната среда за нейното изпълнение осигури успешното провеждане на три търга през 2019 г. – на 9 декември, 16 декември и 23 декември. В рамките на тези търгове бяха реализирани около 25% (~ 55 млн. м³) от

предвидените за освобождаване през 2020 г. количества в размер на 220 GWh (около 200 млн. м³).

3. Финансово-икономическо състояние

Финансово-икономическото състояние на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД е разгледано и анализирано въз основа на изготвените финансово-счетоводни документи и отчет за финансовото състояние на Дружеството за периода януари-декември 2019 г.

Към 31.12.2019 г. „Газов Хъб Балкан“ ЕАД реализира повече разходи отколкото приходи, в резултат на което е отчетена нетна загуба в размер на 150 хил. лв. През периода януари-декември Дружеството започва да отчита приходи от дейността през месец декември, когато успешно е въведена в експлоатация Платформата за търговия в рамките на първите проведени търгове по Програмата за освобождаване на газа.

3.1. Приходи

„Газов Хъб Балкан“ ЕАД е оператор на платформа за търговия на природен газ, съгласно българския Закон за енергетиката. ГХБ предлага сегмент за търговия с природен газ за непрекъснати спот продукти за доставка на природен газ в България, сегмент за дългосрочна търговия с природен газ и сегмент за изпълнение на Програма за освобождаване на газа за периода 2020 –2024 г.

Приходите от дейността на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД са както следва:

- Приходи от регистрационна такса;
- Приходи от месечни такси;
- Приходи от сделки на краткосрочен сегмент на платформата за търговия – предлагат се краткосрочни стандартизирани продукти „в рамките на деня“, „ден напред“, както и времеви и локални продукти за нуждите на балансиране на мрежата на ОПС. Търговията се извършва на анонимен принцип, според разпоредбите на Регламент(ЕС) №312/2014;
- Приходи от сделки на дългосрочен сегмент на платформата за търговия – предлагат се продукти, които се търгуват на средносрочна и дългосрочна база – седмични, месечни, тримесечни и годишни;
- Приходи от предлагане на количества по Програмата за освобождаване на природен газ – предоставя се на обществеността доставчик софтуерна и търговска среда за освобождаване на количествата, съгласно изменения и допълнения на Закона за енергетиката на Р. България;
- Приходи от други услуги.

Реализираните през 2019 г. общо приходи от Дружеството са в размер на 28 хил. лв. и представляват основно приходи от Програма за освобождаване на природен газ, която се реализира в резултат на приетите през м. октомври 2019 г. изменения и допълнения на Закона за енергетика с цел увеличаване на ликвидността и предоставяне на реален достъп до конкурентна среда за всички участници на пазара на природен газ в България. Програмата за освобождаване е нововъведена мярка за стимулиране на търсенето и предлагането на природен газ в национален мащаб, която ще допринесе за реалната диверсификация и либерализация на пазара в страната и региона.

3.2. Разходи

Във връзка с процедурите по учредяване, регистриране и започване на търговска дейност, Дружеството отчита следните разходи през периода януари-декември 2019 г.:

- Разходи за материали в размер на 3 хил. лв.;
- Разходи за външни услуги в размер на 74 хил. лв.;
- Разходи за персонал и социално осигуряване - 90 хил. лв.;
- Други разходи за дейността – 11 хил. лв.

3.3. Отчет за финансовото състояние

Към 31.12.2019 г. Дружеството притежава **общо активи** в размер на 400 хил. лв., от които стойността на **нетекущите активи** е 7 хил. лв.

Към 31.12.2019 г. **текущите активи** са в размер на 393 хил. лв., от които „Търговски и други вземания“ в размер на 34 хил. лв. и „Парични средства и еквиваленти“ – 359 хил. лв.

Към 31.12.2019 г. **регистрираният капитал** на Дружеството е 500 хил. лв. Към настоящия момент „Булгартрансгаз“ ЕАД притежава 100 % от акциите, като на по-късен етап не повече от 49 % от акциите биха могли да се предоставят на други физически и юридически лица.

Към 31.12.2019 г. „Газов Хъб Балкан“ ЕАД не е изплащало **дивидент** към едноличния собственик на капитала – „Булгартрансгаз“ ЕАД.

4. Преглед на рисковете, на които е изложено дружеството

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството са пазарен риск, кредитен риск, ликвиден и регулаторен риск.

Политиката на Дружеството за управление на риска е развита така, че да идентифицира и анализира рисковете, с които се сблъсква Дружеството, да установява лимити за поемане на рискове и контроли, да наблюдава рисковете и съответствието с установените лимити. Тези политики подлежат на периодична проверка с цел отразяване на настъпили изменения в пазарните условия и в дейността на Дружеството. „Газов Хъб Балкан“ ЕАД, чрез своите стандарти и процедури за обучение и управление, цели да развие конструктивна контролна среда, в която всички служители разбират своята роля и задължения.

Кредитен риск

Кредитният риск е рискът едната страна по сделка на платформата да не успее да изпълни задължението си и по този начин да причини загуба на другата, като това важи единствено, ако Дружеството поеме гаранции за обезпечаване на сделки на платформата.

Ликвиден риск

Ликвидният риск е рискът Дружеството да не може да изпълни финансовите си

задължения, тогава когато те станат изискуеми. Политиката в тази област е насочена към гарантиране наличието на достатъчно ликвидни средства, с които да бъдат обслужени задълженията, когато същите станат изискуеми, включително в извънредни и непредвидени ситуации.

Пазарен риск

Пазарен риск е рискът при промяна на пазарните условия, нивото на ликвидност и съответно обема и броя на сделките да не осигурят в достатъчна степен възвращаемост на направените от Дружеството инвестиции. Целта на управлението на пазарния риск е да се контролира експозицията към пазарен риск в приемливи граници като се оптимизира възвращаемостта.

Валутен риск

Дружеството е изложено на валутен риск при покупки и/или продажби, деноминирани във валута, различна от функционалната валута на Дружеството, в т.ч. на база на сключените договори с компания. Дружеството осъществява основно сделки в лева и евро във връзка с получените технически и други услуги. Валутният риск за тези покупки, свързан с възможни колебания в курса на чуждестранната валута, е минимален поради наличие на фиксиран обменен курс на еврото към лева, определен от БНБ.

Регулаторен риск

Дружеството е изложено на регулаторен риск в случай, че Комисията за енергийно и водно регулиране в качеството си на издаващ и контролиращ лицензията за организиран борсов пазар вземе решения или предприеме действия, които потенциално могат да имат отрицателно влияние върху дейността на компанията, нейните приходи и др. Регулаторен риск биха представлявали и евентуални изменения в действащата законова или подзаконова нормативна рамка в посока влошаване на изпълнението на заложените цели на Дружеството.

5. Събития, настъпили след датата на финансовия отчет

Считано от 2 януари 2020 г. "Газов Хъб Балкан" ЕАД стартира краткосрочен и дългосрочен сегмент на платформата за търговия, както и брокерска услуга, която позволява регистрацията на договори между търговец и краен клиент/ краен снабдител с място на физическа доставка изходна точка, към която е присъединен крайният клиент/крайният снабдител. Краткосрочният сегмент включва продукти "за ден напред", "в рамките на деня" и "уикенд". На дългосрочния сегмент се търгуват продукти за седмица (от понеделник до понеделник), календарен месец, календарно тримесечие и календарна година. Също така, на дългосрочния сегмент е осигурена възможност и за сключване и регистрация на неанонимни сделки с оглед по-голям обхват на услугите към клиентите. Към м. март 2020 г. на платформата има над 30 участника на краткосрочния и дългосрочния сегмент.

В началото на 2020 г. поради разпространението на нов коронавирус (Covid-19) в световен мащаб се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви и наличието на пандемия от коронавирус (Covid-19). Тъй като ситуацията и предприетите мерки от държавните власти са изключително

динамични, ръководството на Дружеството не е в състояние да оцени влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му, но счита, че въздействието няма да има съществен негативен ефект върху дейността на Дружеството.

6. Бъдещо развитие на Дружеството

През 2020 г. и следващите години „Газов Хъб Балкан“ ЕАД ще продължи да увеличава предлаганите услуги и продукти, както и се очаква значително увеличаване на ликвидността както откъм брой сделки на сегментите на пазара на ГХБ, така и по отношение на количествата. Предстои компанията също така да увеличи броя на предлаганите услуги чрез Информационната си среда, в т.ч. и повече възможности за клиентите да следят и управляват текущите си дългосрочни договори. По-конкретно през 2020 г. ще се наблегне на следните дейности:

- 6.1. Осигуряване на техническата и ИТ среда за реализация на Програмата за освобождаване на газа за 2021 г., при която, съгласно ЗЕ „Булгаргаз“ ЕАД следва да освободи близо два пъти по-голямо количество спрямо 2020 – 4 281 GWh (около 400 mcm);
- 6.2. Привличане на партньори, осигуряващи възможност за увеличаване на ликвидността – чрез акционерно участие и/ или договори за участници, формиращи пазара и доставчици на ликвидност;
- 6.3. Осигуряване на клирингова къща за краткосрочния сегмент и на по-късен етап дългосрочния;
- 6.4. Оптимизация на Правилата за участие на платформата и прилаганите стандартизирани договори за покупко-продажба на газ на краткосрочния и дългосрочния сегмент;
- 6.5. Предлагане на услуга за докладване по REMIT на пазарните участници по отношение сключените на платформата за търговия сделки;
- 6.6. Лицензиране на „Газов Хъб Балкан“ ЕАД за изпълнение на дейността по организиран борсов пазар по реда на ЗЕ и Наредбата за лицензиране на дейностите в енергетиката.

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

Кирил Равначки

